

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МОРСЬКОГО ПРАВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з навчально-методичної роботи

Олена ДЯГИЛЕВА

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З дисципліни	Організація підготовки докторів філософії
Факультет	суднової енергетики
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь знань	27 – Транспорт
Спеціальність	271 – Морський та внутрішній водний транспорт
Освітньо-наукова програма	Управління судновими технічними системами і комплексами
Курс	I
Форма навчання	очна/заочна

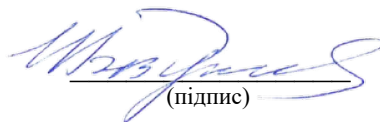
ХЕРСОН – 2022р

Робочу навчальну програму дисципліни «Організація підготовки докторів філософії» розробила згідно із навчальним планом й освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії «Управління судновими технічними системами і комплексами» зі спеціальності 271 – Морський та внутрішній водний транспорт, к.е.н., доцентка Стовба Т.А., 13 с., мова навчання – українська.

Програму розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри економіки та морського права

26 серпня 2022 р. протокол №1

Завідувач кафедри

(підпис)

Ірина БЕЗУГЛОВА

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньо-наукової програми

(підпис)

Володимир САВЧУК

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Проректор з науково-педагогічної роботи

(підпис)

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

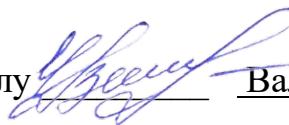

Андрій БЕНЬ

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Валентина ЧЕРНЕНКО

Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ХДМА

Протокол №1 від 30.08.2022 року

Позначення та скорочення:

ЄКТС – Європейська кредитно-трансферна система;

ОНП – освітньо-наукова програма;

Л – лекція;

ПЗ – практичне заняття;

СР – самостійна робота;

Т – тестування;

ІНДЗ – індивідуальне науково-дослідне завдання

1. Місце дисципліни в структурі освітньо-наукової програми

Дисципліна у структурі освітньо-наукової програми «Управління судновими технічними системами і комплексами» входить до циклу загальної підготовки.

Метою вивчення дисципліни є опанування організаційними та практичними аспектами підготовки докторів філософії.

Завданням є:

- розуміти місце ступеня доктора філософії в системі рівнів вищої освіти України та світу;
- знати нормативне врегулювання присудження ступеня доктора філософії;
- знати особливості освітньої складової підготовки PhD як основи наукових досліджень;
- знати зміст, форми та методи наукової підготовки аспіранта;
- опанувати організаційні аспекти наукової діяльності;
- знати особливості та можливості академічної мобільності науковців;
- сформулювати основи академічної доброчесності науковців;
- знати процедури атестації здобувача ступеня доктора філософії.

Навчальний курс передбачає:

- лекції, під час яких розглядаються ключові моменти та основні положення;
- практичні заняття для отримання необхідних вмінь і навичок використання аналітичного інструментарію та перевірки правильності розв'язання кейсів;
- самостійну роботу, яка міститься у поглибленому вивченні окремих питань та проблем курсу за навчальними посібниками, монографіями, нормативною та законодавчою базою, іншими додатковими джерелами, передбачає виконання індивідуального науково-дослідного завдання, підготовку відповідей на тестові і контрольні запитання.

Робоча програма з дисципліни «Організація підготовки докторів філософії» складена у відповідності до освітньо-наукової програми «Річковий та морський транспорт (Управління судновими технічними системами і комплексами)» підготовки докторів філософії зі спеціальності 271 « Морський та внутрішній водний транспорт».

Дисципліна тісно пов'язана з дисциплінами «Історія та організація системи освіти», «Професійна етика науковця» і передуює вивченню дисциплін циклу професійної підготовки.

Вивчення навчальної дисципліни «Організація підготовки докторів філософії» направлено на формування наступних програмних результатів навчання:

Таблиця 1.1 Основні програмні результати навчання, якими повинен оволодіти аспірант

№	Основні програмні результати навчання, якими повинен оволодіти аспірант
1	ПРН 01. Вміння підготувати календарний план здійснення наукових досліджень за етапами
2	ПРН 02. Здатність узагальнити плани управління матеріальними ресурсами для забезпечення наукових досліджень
3	ПРН 03. Вміння розробити стратегічні плани щодо сфер застосування науково-дослідних розробок
4	ПРН 04. Вміння складати плани оперативного та тактичного управління дослідницькою діяльністю
5	ПРН 05. Вміння встановити самостійно дослідницькі цілі
6	ПРН 08. Розуміти принципи, методи та методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях як у сфері транспортних технологій, так і у викладацькій практиці
7	ПРН 25. Уміння застосовувати функцію самоорганізації та самомотивації
8	ПРН 28. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів у сфері транспортних технологій та дотичних міждисциплінарних напрямків.

Для досягнення поставленої мети та отримання програмних результатів навчання при викладанні дисципліни використовуються наступні методи: метод конкретних практичних педагогічних ситуацій, методи організації

навчально-пізнавальної діяльності, пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, частково-пошуковий та дослідницький методи.

Результати навчання:

повинні знати:

- сутність процедури підготовки аспіранта до присудження ступеня доктора філософії;
- порядок присудження наукових ступенів;
- нормативне врегулювання присудження ступеня доктора філософії;
- структуру навчального плану підготовки PhD;
- процедуру вибору освітніх компонентів аспірантами
- форми та методи дослідницько-індивідуальної підготовки докторів філософії
- основні принципи управління науковим колективом ;
- сутність, види і форми академічної мобільності здобувачів освітньо-наукового рівня «доктор філософії»;
- умови створення спеціалізованої вченої ради, вимоги до членів СВР.

повинні вміти:

- вибирати та обґрунтовувати тему дисертації;
- розпізнавати основні види порушень академічної доброчесності;
- розробляти календарний план здійснення наукових досліджень за етапами;
- удосконалювати набуті знання та навички;
- поважати думку колег, в тому числі, якщо має іншу точку зору;
- визначати самостійно дослідницькі цілі.

повинні отримати навички:

- застосування наукової організації та гігієни розумової праці, попередження вигоряння науковця;
- управління конфліктами в науковому колективі;
- вирішення проблеми реалізації принципу академічної доброчесності при підготовці PhD.

2. Зміст навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни «Організація підготовки докторів філософії».

Таблиця 2.1 - Опис навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Термін вивчання дисципліни		Обсяг дисципліни		Розподіл академічних годин за видами занять очної форми навчання					Контроль знань		
Курс	Семестр	Всього академічних годин	Кредити ECTS	Аудиторні заняття				Самостійна робота	Вид індивідуального завдання	Залік	Іспит
				Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Семінарські заняття				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	90	3	28	14	-	-	48	АО, ІНДЗ, Т	-	+

Таблиця 2.2 - Опис навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Термін вивчання дисципліни		Обсяг дисципліни		Розподіл академічних годин за видами занять заочної форми навчання					Контроль знань		
Курс	Семестр	Всього академічних годин	Кредити ECTS	Аудиторні заняття				Самостійна робота	Вид індивідуального завдання	Залік	Іспит
				Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Семінарські заняття				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	90	3	6	6	-	-	78	АО, ІНДЗ, Т	-	+

3 Структура навчальної дисципліни

Таблиця 3.1 – Зміст та опис дисципліни

№ заняття	Назва теми	Обсяг, годин							
		Очна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Лекція	ЛЗ	ПЗ	СР	Лекція	ЛЗ	ПЗ	СР
1	2	3	4	5	6				
1	Ступінь доктора філософії як освітній рівень вищої освіти України та світу 1. Загальні поняття підготовки та захисту здобувачів ступеня доктора філософії. 2. Історія присудження наукових ступенів. 3. Світовий досвід присудження наукових ступенів. 4. Нормативне врегулювання присудження ступеня доктора філософії.	4	-	2	6	1	-	1	12
2	Освітня складова підготовки PhD як основа наукових досліджень 1. Характеристика ОНП та навчального плану підготовки PhD. 2. Структура навчального плану. 3. Процедура вибору освітніх компонентів аспірантами.	4	-	2	7	1	-	1	11
3	Зміст, форми та методи дослідницько-індивідуальної (наукової) підготовки аспіранта 1. Зміст наукової складової індивідуального плану підготовки аспіранта 2. Вибір та обґрунтування вибору теми дисертації. 3. Форми та методи дослідницько-індивідуальної підготовки докторів філософії.	4	-	2	7	1	-	1	11
4	Організаційні аспекти наукової діяльності 1. Наукові колективи як особливі структури в науці 2. Основні принципи управління науковим колективом 3. Конфлікти в науковому колективі : види та особливості управління ними. 4. Наукова організація та гігієна розумової праці, попередження вигорання науковця	4	-	2	7	1	-	1	11
5	Академічна мобільність як спосіб інтернаціоналізації науково-технічних досліджень 1. Сутність академічної мобільності здобувачів. 2. Види і форми академічної мобільності здобувачів освітньо-наукового рівня «доктор філософії». 3. Проблеми і перспективи академічної мобільності аспірантів.	4	-	2	7	0,5	-	0,5	11
6	Формування академічної доброчесності учасників наукових досліджень 1. Сутність академічної доброчесності здобувачів. 2. Характеристика основних видів порушень академічної доброчесності. 3. Відповідальність за порушення академічної доброчесності. 4. Проблеми реалізації принципу академічної доброчесності при підготовці PhD.	4	-	2	7	0,5	-	0,5	11
7	Атестація здобувача ступеня доктора філософії 1. Поняття кваліфікаційної роботи здобувача PhD. 2. Спеціалізовані вчені ради з присудження ступеня доктора філософії: умови створення, вимоги до членів СВР.	4	-	2	7	1	-	1	11
Всього		28	-	14	48	6	-	6	78

4. Рейтингова система для оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Таблиця 4.1 – Бальні оцінки для елементів контролю для очної форми навчання

1-й семестр			
Елементи навчальної діяльності	Кількість практичних робіт	Максимальний бал	Всього балів за семестр
Опрацювання контрольних питань за темами курсу на платформі LMS Moodle, виконання практичних робіт, виступи з аналітичними оглядами відповідно до тематики курсу	7	4	28
Виконання індивідуального науково-дослідного завдання	1	42	42
Проходження підсумкового тестування на платформі LMS Moodle	1	30	30
Всього максимум за семестр			100
Формою підсумкового контролю є екзамен. Здобувачі вищої освіти допускаються до складання іспиту за умови виконання усіх теоретичних та індивідуальних робіт з дисципліни.			

Таблиця 4.2 – Бальні оцінки для елементів контролю заочної форми навчання

1-й семестр			
Елементи навчальної діяльності	Кількість практичних робіт	Максимальний бал	Всього балів за семестр
Опрацювання контрольних питань за темами курсу на платформі LMS Moodle, виконання практичних робіт, виступи з аналітичними оглядами відповідно до тематики курсу	3	9	27
Виконання індивідуального науково-дослідного завдання	1	43	43
Проходження підсумкового тестування на платформі LMS Moodle	1	30	30
Всього максимум за семестр			100
Формою підсумкового контролю є іспит. Здобувачі вищої освіти допускаються до складання іспиту за умови виконання усіх теоретичних та індивідуальних робіт з дисципліни.			

Виконання практичних робіт, виступи з аналітичними оглядами відповідно до тематики курсу(очна/заочна). Для здобувачів вищої освіти

очної форми навчання передбачено виконання 7 практичних робіт, які оцінюються від 0 до 4 балів:

- за правильне виконання практичної роботи з наданням повної відповіді 4 бали;
- за правильне виконання практичної роботи з наданням неповної відповіді – 3 бали;
- за правильне виконання практичної роботи без надання відповіді – 2 бали;
- за розв’язання виконання практичної роботи з помилками та з наданням неповної відповіді – 1 бал;
- за розв’язання виконання практичної роботи з помилками та без надання відповіді – 0 балів.
- Для здобувачів вищої освіти **заочної форми** навчання передбачено виконання 3-х практичних робіт, які оцінюються від 0 до 9 балів:
 - за правильне виконання практичної роботи з наданням повної відповіді – 8...9 балів;
 - за правильне виконання практичної роботи з наданням неповної відповіді – 6...7 балів;
 - за правильне виконання практичної роботи без надання відповіді – 4..5 бали;
 - за розв’язання виконання практичної роботи з помилками та з наданням неповної відповіді – 1...3 бали;
 - за розв’язання виконання практичної роботи з помилками та без надання відповіді – 0 балів.

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання. Для здобувачів вищої освіти очної та заочної форм навчання передбачено виконання індивідуального науково-дослідного завдання або підготовка до участі у міжнародній науковій конференції доповіді, що відповідає плану навчальної дисципліни.

Таблиця 4.3. Розподіл балів за виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання для очної форми навчання

Кількість балів за показник					Максимальна кількість балів
Повнота опрацьованого матеріалу	Вміння відповідати на поставлені запитання		Новизна		42
22	10	0	10	0	

Таблиця 4.4. Розподіл балів за виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання для заочної форми навчання

Кількість балів за показник					Максимальна кількість балів
Повнота опрацьованого матеріалу	Вміння відповідати на поставлені запитання		Новизна		43
23	10	0	10	0	

5. Засоби діагностики та питання для проведення підсумкового контролю знань

Контроль знань у рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням європейської кредитно-трансферної системи.

Видами контролю знань є поточний контроль та семестрова атестація.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять, консультації з викладачами, самонавчання (опрацювання контрольних питань тем курсу, виконання практичних робіт, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, вирішення тестів).

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості аспіранта вищої освіти на певному етапі.

Поточний контроль засвоєння знань з дисципліни здійснюється через оцінювання усних відповідей щодо розв'язання запропонованих проблемних кейсів, дослідно-творчих завдань та їх обговорення за методом «The World Safe», передбачених планом практичних занять, а також шляхом проведення

бліц-опитувань на лекціях, підготовки доповідей та аналітичних оглядів, тестування на платформі LMS Moodle тощо.

Контроль самостійної роботи проводиться шляхом виконання індивідуального науково-дослідного завдання та тестування на платформі LMS Moodle, з практичних занять – перевірки аналітичних оглядів, виступів, виконання відповідних завдань.

Семестрова атестація проводиться у формі іспиту.

Слід зазначити, що виконання всіх складових навчального плану є обов'язковою умовою вивчення дисципліни. Роз'яснення складних тем або поглиблене вивчення додаткової інформації може відбуватися у часи консультацій відповідно до графіку проведення консультаційних занять.

Питання для проведення підсумкового контролю знань:

1. Загальні поняття підготовки та захисту здобувачів ступеня доктора філософії.
2. Історія присудження наукових ступенів.
3. Світовий досвід присудження наукових ступенів.
4. Нормативне врегулювання присудження ступеня доктора філософії.
5. Характеристика ОНП та навчального плану підготовки PhD.
6. Структура навчального плану.
7. Процедура вибору освітніх компонентів аспірантами.
8. Зміст наукової складової індивідуального плану підготовки аспіранта.
9. Вибір та обґрунтування вибору теми дисертації.
10. Форми та методи дослідницько-індивідуальної підготовки докторів філософії.
11. Наукові колективи як особливі структури в науці
12. Основні принципи управління науковим колективом
13. Конфлікти в науковому колективі : види та особливості управління ними.
14. Наукова організація та гігієна розумової праці, попередження вигоряння науковця
15. Сутність академічної мобільності здобувачів.
16. Види і форми академічної мобільності здобувачів освітньо-наукового рівня «доктор філософії».
17. Проблеми і перспективи академічної мобільності аспірантів.

18. Сутність академічної доброчесності здобувачів.
19. Характеристика основних видів порушень академічної доброчесності.
20. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.
21. Проблеми реалізації принципу академічної доброчесності при підготовці PhD.
22. Поняття кваліфікаційної роботи здобувача PhD.
23. Разові спеціалізовані вчені ради з присудження ступеня доктора філософії: умови створення, вимоги до членів разових СВР.
24. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки.
25. Внесок українських вчених у науку.
26. Глобальні кризи й проблема важливості інноваційного розвитку.
27. Сучасні наукові школи у галузі транспорту: реалії та домінанти розвитку.
28. Сучасні наукові школи у автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологіях: витоки, реалії та перспективи розвитку.
29. Етичні принципи здійснення науково-технічного дослідження.
30. Розвиток культури академічної доброчесності в Україні та світі.
31. Методологія як теорія та сукупність методів дослідження.
32. Використання емпіричних методів в науково-технічних дослідженнях, їх сутність та класифікація.
33. Теоретичні методи науково-технічних досліджень, їх сутність та класифікація.
34. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні науково-технічних досліджень.
35. Науковий експеримент як засіб отримання нових знань в науково-технічних дослідженнях.
36. Наукове мислення в організації та проведенні науково-технічних досліджень
37. Наукометричні бази даних, їх різновиди та особливості.
38. Психологічні механізми розвитку наукового потенціалу особистості.
39. Особливості управління конфліктами в науково-педагогічному колективі.

6. Рекомендована література

Окрім основної рекомендованої літератури, в роботі необхідно керуватися урядовими рішеннями і постановами, наказами та іншими керівними документами Міністерства інфраструктури України, Міністерства освіти і науки України, використовувати студіювання джерельної бази, зокрема, статей та інтернет-ресурсів, які вийшли після затвердження даної програми.

Основна.

1. Постанова КМ № 608 від 09.06.2021 Про присудження ступеня доктора філософії. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 03.10.09.2022).

2. Порядок присудження ступеня доктора філософії. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/poryadok-prisudzhennya-stupenya-doktora-filosofiyi-oprilyudneno-postanovu-kmu> (дата звернення: 03.10.09.2022).

3. Постанова КМ № 44 від 12 січня 2022 р. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 03.10.09.2022).

Додаткова.

4. Підтримуючи Україну: глобальні принципи та цінності в науковій та інноваційній діяльності. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/pidtrimuyuchi-ukrayinu-globalni-principi-ta-cinnosti-v-naukovij-ta-innovacijnij-diyalnosti> (дата звернення: 03.10.09.2022).

5. Уряд затвердив Положення про Національну електронну науково-інформаційну систему «URIS». URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-zatverdiv-polozhennya-pro-nacionalnu-elektronnu-naukovo-informacijnu-sistemu-uris> (дата звернення: 03.10.09.2022).

6. Нові вимоги до захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. URL: <https://asp.knu.ua/index.php/abetka-dlya-aspirantiv/193-novi-vymohy-do-oformlennia-dysertatsii> (дата звернення: 03.10.09.2022).

7. Як здобути ступінь PhD в Україні? Аналіз основних нововведень (+ інфографіка). URL: <https://nim.media/articles/yak-otrimati-phd-v-ukrayini-analiz-osnovnikh-novovveden-infografika> (дата звернення: 03.10.09.2022).

Інфоресурси.

Закони, Постанови КМ, інфографіка та інші наочні матеріали, які викладено на сайті дисципліни на платформі LMS MOODLE, наукові статті з відповідної теми.